

# Festival Jeden svět se opět vrací do kin

18.3.2024 - Kristýna Pružinová | Fakulta sociálních věd UK

**26. ročník Mezinárodního filmového festivalu o lidských právech Jeden svět proběhne ve 48 městech po celém Česku od 20. března do 21. dubna. V Praze se diváci mohou těšit na promítání od 20. do 28. března.**

Celkem festival nabídne **96 celovečerních filmů, 10 projektů ve virtuální realitě a 7 krátkých filmů pro děti**. Program také obohatí 7 nesoutěžních kategorií, které filmy tematicky druží do sekcí Ekosystémy, Blízký východ, Hledání svobody, Hrany dospívání, Identity, Komunity a Vrstvy moci. Kromě filmového programu také festival nabídne **řadu debat s hosty z celého světa**.

**Program festivalu naleznete zde.**

Z festivalové nabídky FSV UK doporučuje:

## **Tak trochu cizinka (trailer)**

Po invazi Ruska na Ukrajinu se mnohé změnilo. Čtyři generace ukrajinských žen jsou pod vlivem událostí nuceny přehodnotit nejen svůj vztah k rodné zemi, ale zejména samy k sobě navzájem.

Ukrajinská režisérka Svjatlana natáčela několik let svou rodinu. Na jejím příběhu chtěla ukázat nejen dějiny své země, ale také to, jakým způsobem každou členku rodiny formovala odlišná doba. Autorka, její matka Valja, dcera Saša i vnučka Stefy. Všechny vyrůstaly v Mariupolu, ale přesto každá v úplně jiném světě: v Sovětském svazu, v samostatné Ukrajině a nyní v zemi rozervané válkou. Po ruské invazi se ženy rozprchnou do různých koutů země a v následném chaosu se zamýšlí nad mnoha otázkami týkajícími se nejen jejich vztahu k Rusku. Stejně důkladně musí přehodnotit své vlastní vztahy a vyříkat si dávné křivdy. Intimní rodinný portrét ukazuje, že ve vypjatých životních momentech se naplno projeví síla mezilidských vztahů.

## **Průkopník (trailer)**

Hořkosladký snímek podle skutečných událostí vypráví o mexickém učiteli, jehož neortodoxní výukové metody se stávají inspirací pro žactvo jedné základní školy.

Základní škola v mexickém příhraničním městě Matamoros nepatří mezi pracoviště snů. Oblast kvůli drogovým válkám sužuje kriminalita, korupce a chudoba. Vedení školy proto klade větší důraz na disciplínu a poslušnost než na osobnostní rozvoj. Vyučující jsou vyčerpaní a demotivovaní. Výjimku představuje Sergio Juárez Correa. Charismatický protagonista o potenciálu dětí ze znevýhodněných rodin nepochybuje. Jeho metoda výuky, založená na poznávání světa formou experimentů a her, je však na konzervativní instituci možná až příliš radikální. Drama podle skutečných událostí získalo cenu publika v Sundance.

## **Ztracená země (trailer)**

Srbsko, 1996. Stefan je obyčejný středoškolák, který zbožňuje vodní pólo a politika ho příliš nezajímá. Vše se změní, když je politická strana, pro níž pracuje jeho matka, obviněna z volebního podvodu.

Socialistická strana Srbska Slobodana Miloševiće se chce udržet u moci za každou cenu, byť by to

mělo znamenat falšování výsledků voleb. Když se to dozví veřejnost, propuknou nepokoje – opozice se bouří, lidé vycházejí do ulic, počet zatčených roste. Stefan svou matku, která pracuje jako mluvčí strany, před kamarády obhajuje, současně v něm však rostou pochyby. Je možné, že se matka podílí na něčem, s čím on sám vnitřně nesouhlasí? Zatímco se země propadá do chaosu, mezi Stefanem a jeho matkou se prohlubuje propast nepochopení. Tváří v tvář realitě okolního světa je Stefan postaven před morální dilema – zůstane věrný rodině, nebo svým nově nabytým ideálům?

### **Bratři (trailer)**

Celovečerní debut malajsijského režiséra o dvou sirotcích bez legálních dokumentů přináší pohled do drsného světa na okraji společnosti a do komplikované alchymie jednoho vztahu.

Žijí v nuzných podmínkách v jedné ze čtvrtí Kuala Lumpuru a bez průkazů identity jim neustále hrozí zadržení. Neslyšící Abang se snaží poctivě si vydělat na živobytí a získat nezbytné dokumenty oficiálně, zatímco mladší Adi se rebelsky potlouká za hranou zákona. V cestě za hledáním svého místa v životě je mnohé rozděluje, řetězec událostí je ale také vede k novému pohledu na to, co je skutečně důležité. Film citlivě vykresluje vztah obou mužů, kteří jsou si i přes povahové odlišnosti ve skutečnosti nejbližšími přáteli a vzájemnou oporou v chaotickém světě.

### **Hledím k aleji štěstí (trailer)**

Skrze lásku k íránské poezii nahlíží mladá režisérka situaci perské filmové a umělecké komunity, která kvůli kritice režimu čelí každodenním hrozbám ze strany místních autorit.

Jaká je role žen v íránské literatuře a filmu? A co vůbec znamená natáčet politické filmy v zemi, kde se režim prolíná s náboženstvím? Fascinovaná íránskou kinematografií a poezií feministické básnířky Forúgh Farrochzád se režisérka vydává za osobnostmi perské kulturní scény. V rozhovorech pořízených v průběhu šesti let se ukazuje vliv íránského režimu na místní uměleckou a aktivistickou scénu, která žije a tvoří navzdory neustálému strachu o život a svobodu. V hledáčku morální policie ovšem nejsou pouze umělecké osobnosti, ale třeba i ženy, které si dovolily na veřejnosti odhalit vlasy. Režisérka nabízí komplexní vhled do života kritiků\*ček režimu v současném Íránu skrze křehký jazyk své milované básnířky.

### **Rodný kraj (trailer)**

Časosběrný dokument zblízka sleduje cestu pěti mladých lidí z Ruska a Ukrajiny k začlenění do české společnosti. Jak se dokážou adaptovat? A jak je nová země přijme?

Demjan, Danylo, Jaroslav, Soňa a Veronika pocházejí ze dvou znesvářených východoevropských států. Osud je přivedl do jedné třídy v pražském Centru pro integraci cizinců. Všichni se snaží porozumět zdejšímu jazyku, kultuře, prostředí, ale také nevraživosti české společnosti vůči lidem, jejichž mateřštinou je ruština či ukrajinština. Režisérka přes rok sledovala, jak se pětice dospívajících snaží začlenit do vzdělávacího systému, pracovního procesu i kolektivu, zatímco jejich mysl kromě školy, basketbalu či výtvarné tvorby zaměstnávají obavy o domov a blízké. Z portrétů každodennosti a postřehů i vtipných glos protagonistů\*ek se postupně skládá výpověď o hledání zázemí v destabilizovaném světě.

### **Náhodou prezidentkou**

Lidský i politický portrét Svjatlany Cichanouské, vítězky běloruských voleb, která nikdy na prezidentskou židli neusedla. Zfalšovaný výsledek voleb se stal poslední kapkou pro tisíce Bělorusů a zažehl vlnu protestů, která nemá v moderní běloruské historii obdoby.

Dokument mapuje vzestup političky od rozhodnutí kandidovat na prezidentku namísto svého manžela, kterého režim uvěznil, po nucený exil v Litvě. Následná prodemokratická kampaň pomohla mobilizovat tisíce lidí, aby vyšli do ulic a požadovali změnu, a to i přes riziko násilí. V juxtaopozici syrových záběrů policejní brutality vidíme růst běloruské vlády v exilu a s ním i zpevnění Svjatlany role na světové politické scéně. Vedle záběrů ze zákulisí její advokátní práce dostávají prostor i Svjatlany osobní výpovědi, v nichž se střídají momenty beznaděje s pocity hrdosti a lidské sounáležitosti. Do pokračujících jednání s mezinárodními představiteli\*kami však v únoru 2022 zasáhne ruská invaze na Ukrajinu.

<https://fsv.cuni.cz/aktuality/festival-jeden-svet-se-opet-vraci-do-kin>